

Film:

Antifascisme, 'Gegenwartsfilme' en indianen

Oost-Duitse film in het keurslijf, DDR 1949-1990

Tot de jaren zestig produceerde de DEFA hoofdzakelijk antifascistische films. In de jaren zeventig werd het filmaanbod gevarieerder.

Volgens de communistische machthebbers was de DDR een antifascistische staat die was voortgekomen uit het communistische verzet tegen de nationaal-socialisten. Maar niet alle antifascistische films werden gemaakt omwille van de propaganda. DEFA-filmers maakten ze soms ook uit idealisme, omdat ze de misdaden van het Derde Rijk zelf aan de kaak wilden stellen. Naarmate hun enthousiasme over het communistische systeem afnam, werd het antifascistische thema echter minder populair. Deze films trokken ook steeds minder bezoekers.

Antifascistische films speelden meestal tijdens de Tweede Wereldoorlog. Een communistische (verzets)held of een onschuldige burger toonde de juiste houding tegenover een nazistische *bad guy*. Zo werd de bevolking heropgevoed. Bekende antifascistische films waren 'Sterne' (1959) van Konrad Wolf en 'Jakob der Lügner' (1974) van Frank Beyer, de enige DDR-film die ooit werd genomineerd voor een Oscar.

Gegenwartsfilme gingen over het alledaagse leven. De partij vond zulke films vaak te kritisch, omdat de werkelijkheid zelden overeenkwam met het communistische ideaalbeeld. In de opbouwfase van de DDR werden *Gegenwartsfilme* bijna nooit toegestaan. Een uitzondering vormde 'Berlin - Ecke Schönhauser' (1957) van Gerhard Klein over een groep nozems in de het Oost-Berlijnse Prenzlauerberg.

Trailer DEFA-indianenfilm

In de jaren zeventig werden meer *Gegenwartsfilme* toegestaan, omdat er steeds minder mensen naar de antifascistische films kwamen kijken. Geliefd waren verhalen over onafhankelijke vrouwen, zoals 'Die Legende von Paul und Paula' (1973) van Heiner Carow en 'Solo Sunny' (1980) van Konrad Wolf. De DEFA produceerde ook historische films en boekverfilmingen - een veilige keuze.

Kinderfilms, sprookjesfilms, sci-fi-films en indianenfilms waren ook populair. Inderdaad: indianenfilms. Daarin delfden de cowboys, die natuurlijk model

stonden voor de Amerikanen, in de DDR steevast het onderspit.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/562/antifascisme-gegenwartsfilme-en-indianen>